

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Λουξεμβούργο 5 Νοεμβρίου 2013
ECA/13/37

Ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2012 Συχνές ερωτήσεις

1. Ενέκρινε το ΕΕΣ τους λογαριασμούς του οικονομικού έτους 2012;

Ναι. Το ΕΕΣ ενέκρινε τους λογαριασμούς του οικονομικού έτους 2012 ως πλήρεις και ακριβείς, όπως κάθε χρόνο από το οικονομικό έτος 2007 και εξής. Το ΕΕΣ καταλήγει στο συμπέρασμα ότι οι λογαριασμοί του 2012 παρέχουν ακριβοδίκαιη εικόνα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, της οικονομικής κατάστασης της ΕΕ και των αποτελεσμάτων της για το εν λόγω οικονομικό έτος.

Ωστόσο, παράλληλα με την πιστοποίηση ότι τα έσοδα και οι δαπάνες παρουσιάζονται ορθά στους λογαριασμούς, το ΕΕΣ υποχρεούται επίσης να γνωμοδοτήσει κατά πόσον οι πληρωμές εκτελέστηκαν σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο. **Για το οικονομικό έτος 2012, όπως και για προηγούμενα έτη, το ΕΕΣ δεν παρέχει διασφάλιση ότι οι εν λόγω πληρωμές ήταν νόμιμες και κανονικές, γεγονός το οποίο έχει ως συνέπεια τη διατύπωση αρνητικής γνώμης όσον αφορά την κανονικότητα των δαπανών.**

2. Το συνολικό ύψος του προϋπολογισμού της ΕΕ για το 2012 ήταν 138,6 δισεκατομμύρια ευρώ και το ποσοστό σφάλματος 4,8 %. Αυτό σημαίνει τη διασπάθιση σχεδόν 7 δισεκατομμυρίων ευρώ από τους πόρους της ΕΕ;

Όχι. Στο παρελθόν, ορισμένοι σχολιαστές πολλαπλασίασαν τον συνολικό προϋπολογισμό της ΕΕ με το ποσοστό σφάλματος και κατέληξαν σε ένα συνολικό ποσό το οποίο αντιστοιχούσε στους «πόρους που διασπαθίστηκαν». **Η προσέγγιση αυτή είναι υπεραπλουστευτική και μπορεί να αποδειχθεί παραπλανητική.** Για τους σκοπούς της ετήσιας έκθεσής του σχετικά με τον γενικό προϋπολογισμό της ΕΕ, το ΕΕΣ ελέγχει εάν τα κεφάλαια της ΕΕ έχουν δαπανηθεί για τον προβλεπόμενο σκοπό, καθώς και εάν έχουν καταχωριστεί ορθά στους λογαριασμούς.

Ορισμένα από τα εντοπισθέντα σφάλματα αφορούν πόρους που δαπανήθηκαν εσφαλμένα. Ως παράδειγμα αναφέρονται οι ενισχύσεις που παρέχονται σε εταιρείες για την πρόσληψη ανέργων, χωρίς ωστόσο αυτές να τηρούν την υποχρέωση απασχόλησης αυτών των εργαζομένων για ένα ελάχιστο χρονικό διάστημα, με στόχο την εξασφάλιση μακροπρόθεσμου οφέλους, ή η απευθείας ανάθεση έργου κατασκευής αυτοκινητοδρόμου σε εταιρεία, χωρίς να παρασχεθεί η δυνατότητα σε άλλους πιθανούς υποψηφίους να υποβάλουν προσφορά, κάτι που θα εξασφάλιζε την καλύτερη δυνατή τιμή.

ECA PRESS

12, rue Alcide De Gasperi L - 1615 Luxembourg

Κινητό τηλέφωνο: (+352) 621 552 224 Τηλέφωνο γραφείου: (+352) 4398 45410

press@eca.europa.eu @EUAuditorsECAwww.eca.europa.eu

Τα ανωτέρω είναι παραδείγματα αναποτελεσματικότητας, αλλά όχι αναγκαστικά διασπάθισης πόρων. Τα κεφάλαια της ΕΕ χρησιμοποιήθηκαν για τον προβλεπόμενο σκοπό και απέφεραν ορισμένα οφέλη, μολονότι δεν τηρήθηκαν πλήρως οι όροι που αφορούσαν τη χρήση τους. Ωστόσο, ορισμένες νόμιμες και κανονικές δαπάνες μπορεί όντως να θεωρηθούν ως περιπτώσεις διασπάθισης πόρων, όπως συμβαίνει με αυτοκινητόδρομο που κατασκευάστηκε χωρίς να ληφθούν υπόψη οι κυκλοφοριακές ανάγκες.

3. Τι σημαίνει επομένως το εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος 4,8 %;

Το 4,8 % αποτελεί εκτίμηση του **ποσού που δεν θα έπρεπε να έχει καταβληθεί από τον προϋπολογισμό της ΕΕ** διότι δεν χρησιμοποιήθηκε σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες και, κατά συνέπεια, δεν ανταποκρίνεται στον σκοπό που επεδίωκαν το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο με τη σχετική νομοθεσία.

Στα συνήθη σφάλματα συγκαταλέγονται **πληρωμές προς δικαιούχους ή έργα που δεν ήταν επιλέξιμα ή πληρωμές για την εξασφάλιση υπηρεσιών, αγαθών ή επενδύσεων χωρίς ορθή εφαρμογή των κανόνων περί δημόσιων συμβάσεων**. Βλέπε γράφημα 5: Συμβολή στο συνολικό εκτιμώμενο σφάλμα ανά είδος [ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ]. Όλες οι παράνομες ή παράτυπες πληρωμές δεν συνιστούν κατ' ανάγκη περιπτώσεις διασπάθισης πόρων, αλλά ούτε όλες οι νόμιμες και κανονικές δαπάνες είναι αποδοτικές από οικονομική άποψη. Επομένως, το ποσοστό αυτό **δεν** πρέπει να υπολογίζεται επί του συνόλου του προϋπολογισμού της ΕΕ και να θεωρείται ως πόροι που «διασπαθίσθηκαν» ή «χάθηκαν».

4. Πώς προκύπτουν τα σφάλματα;

Τα σφάλματα προκύπτουν από τη μη συμμόρφωση των δικαιούχων με τους κανόνες που ισχύουν όταν αυτοί ζητούν χρηματοδότηση από την ΕΕ. Οι δικαιούχοι, προκειμένου να είναι επιλέξιμοι για χρηματοδότηση από την ΕΕ, υποχρεούνται να συμμορφώνονται με συγκεκριμένους κανόνες της, ενίοτε δε και με εθνικούς. Οι κανόνες αυτοί υπάρχουν ώστε να διασφαλίζεται ότι οι δαπάνες πραγματοποιούνται για τον σκοπό που επεδίωκαν το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο.

Τα σφάλματα προκύπτουν όταν οι κανόνες αυτοί παραβιάζονται: παραδείγματος χάριν, γεωργοί που δεν τηρούν τις γεωργοπεριβαλλοντικές δεσμεύσεις τους, ανάδοχοι έργων που δεν τηρούν τους κανόνες περί δημόσιων συμβάσεων ή ερευνητικά κέντρα που ζητούν την απόδοση δαπανών οι οποίες δεν αφορούν τα χρηματοδοτούμενα από την ΕΕ έργα. Η ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2012 περιλαμβάνει συγκεκριμένα παραδείγματα σφαλμάτων που εντοπίστηκαν κατά τις ελεγκτικές δοκιμασίες τις οποίες διενεργήσαμε.

5. Εάν το εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος που αφορά τις πληρωμές είναι 4,8 % για το 2012, αυτό σημαίνει ότι το 95,2 % του προϋπολογισμού της ΕΕ δαπανήθηκε σύννομα;

Όχι. Η γνώμη του ΕΕΣ σχετικά με τις δαπάνες βασίζεται σε εκτεταμένο δείγμα που καλύπτει όλους τους τομείς πολιτικής. Οι πράξεις του δείγματος ελέγχονται λεπτομερώς και τα εντοπιζόμενα σφάλματα υπολογίζονται ως εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος.

Εντούτοις, υπάρχουν πολλά σφάλματα που δεν προσδιορίζονται ποσοτικά από το ΕΕΣ, όπως είναι οι ήσσονος σημασίας παραβιάσεις των κανόνων περί συμβάσεων, η μη συμμόρφωση με τους κανόνες περί

δημοσιότητας ή η εσφαλμένη μεταφορά οδηγιών της ΕΕ στο εθνικό δίκαιο. Τα σφάλματα αυτά δεν περιλαμβάνονται στην εκτίμηση του ποσοστού σφάλματος που πραγματοποιεί το ΕΕΣ.

6. Τα σφάλματα σημαίνουν απάτη;

Όχι κατ' ανάγκη. Η απάτη συνιστά πράξη δόλιας παραπλάνησης με σκοπό τον προσπορισμό οφέλους. Μολονότι οι ελεγκτικές διαδικασίες του ΕΕΣ δεν αποσκοπούν στον εντοπισμό των περιπτώσεων απάτης, το ΕΕΣ εντοπίζει ετησίως, στο πλαίσιο των ελεγκτικών δοκιμασιών που διενεργεί, περιορισμένο αριθμό περιπτώσεων που εγείρουν υπόνοιες απάτης. Οι περιπτώσεις αυτές αναφέρονται στην OLAF, την Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης της ΕΕ, η οποία διενεργεί σχετικές έρευνες και δίνει την κατάλληλη συνέχεια σε συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές του οικείου κράτους μέλους.

7. Η δημοσιονομική διαχείριση της ΕΕ βαίνει επί τα βελτίω ή επί τα χείρω;

Η κατάσταση είναι σχετικά σταθερή από έτος σε έτος, μολονότι διαφέρει ανάλογα με τον τομέα πολιτικής. Παραδείγματος χάριν, εδώ και αρκετά χρόνια καταγράφεται αύξηση του εκτιμώμενου ποσοστού σφάλματος στον τομέα της γεωργίας. Για τα διαρθρωτικά ταμεία, το εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος σημειώνει διαρκή αύξηση από το 2009, αφού είχε παρουσιάσει μείωση κατά την τριετία που είχε προηγηθεί.

Το ΕΕΣ έχει εισηγηθεί επανειλημμένως την περαιτέρω απλούστευση των κανόνων, με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας των δαπανών και τη μείωση του επιπέδου σφάλματος. Από ανάλυση της απλούστευσης των κανόνων που αφορούν το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο διαπιστώνεται η θετική επίδρασή της.

8. Πού εντοπίζονται τα κύρια προβλήματα, σε επίπεδο κράτους μέλους ή σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Επιτροπής;

Και στα δύο. Κατά την εκτίμηση του ΕΕΣ, το ποσοστό σφάλματος για τις δαπάνες που διαχειρίζονται από κοινού η Επιτροπή και τα κράτη μέλη είναι 5,3 %. Όσον αφορά τις υπόλοιπες επιχειρησιακές δαπάνες, οι οποίες βρίσκονται υπό την άμεση διαχείριση της Επιτροπής, το εν λόγω ποσοστό είναι 4,3 %. Πολλά είναι τα παραδείγματα αδυναμιών στη διαχείριση των συστημάτων εποπτείας και ελέγχου, τόσο σε επίπεδο κράτους μέλους όσο και σε επίπεδο Επιτροπής.

Οι τομείς που τελούν υπό επιμερισμένη διαχείριση, όπως η γεωργία και η περιφερειακή πολιτική, αντιστοιχούν στο 80 % των δαπανών της ΕΕ. Για πολλά από τα σφάλματα που εντοπίστηκαν από τον έλεγχο του ΕΕΣ, οι αρχές των κρατών μελών διέθεταν πληροφοριακά στοιχεία που καθιστούσαν δυνατό τον εντοπισμό και τη διόρθωση του προβλήματος πριν από την υποβολή του αιτήματος απόδοσης δαπανών από την Επιτροπή. Εξακολουθεί να υπάρχει περιθώριο για αποτελεσματικότερη χρήση των συστημάτων δημοσιονομικής διαχείρισης και για συνακόλουθη μείωση του ποσοστού σφάλματος.

9. Γιατί το ΕΕΣ άλλαξε τον τρόπο με τον οποίο εκτελεί ορισμένες από τις ετήσιες ελεγκτικές εργασίες του; Δεν δυσχεραίνονται κατ' αυτό τον τρόπο οι συγκρίσεις με το παρελθόν;

Για το υπό εξέταση έτος, ο τρόπος προσέγγισης όσον αφορά τη δειγματοληψία πράξεων επικαιροποιήθηκε **προκειμένου να εξετάζονται όλες οι πράξεις επί της αυτής βάσης για όλους τους τομείς δαπανών**, ήτοι κατά τον χρόνο αποδοχής και καταχώρισης των δαπανών από την Επιτροπή. Κατ' αυτό τον τρόπο, το ΕΕΣ επιβεβαιώνει την πεποίθησή του ότι οι πληρωμές από τον προϋπολογισμό της ΕΕ είναι αιτιολογημένες. Με την πάροδο των ετών οι ελεγχόμενοι πληθυσμοί θα σταθεροποιούνται περισσότερο, καθώς θα εξαλείφονται τα κυμαινόμενα επίπεδα των προπληρωμών. Ο αντίκτυπος αυτής της τυποποίησης της εφαρμοζόμενης από το ΕΕΣ μεθόδου δειγματοληψίας στο εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος ήταν μόλις 0,3 ποσοστιαίες μονάδες για τον συνολικό προϋπολογισμό του 2012.

10. Γιατί τόση εμμονή στα σφάλματα, όταν η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει από τα κράτη μέλη την επιστροφή κεφαλαίων που δαπανήθηκαν εσφαλμένα;

Στις περισσότερες περιπτώσεις η Επιτροπή δεν ζητά από τα κράτη μέλη την φυσική επιστροφή κεφαλαίων που έχουν δαπανηθεί εσφαλμένα. Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες εντοπίζονται σφάλματα στις αιτήσεις δαπανών, τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα επαναδιάθεσης των σχετικών κεφαλαίων της ΕΕ σε άλλα έργα και είσπραξης πρόσθετων κονδυλίων με την υποβολή περαιτέρω τιμολογίων.

Για την εκτίμηση του ποσοστού σφάλματος, το ΕΕΣ λαμβάνει υπόψη τις δημοσιονομικές διορθώσεις και τις ανακτήσεις εάν πραγματοποιούνται για τη διόρθωση εσφαλμένων πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν κατά το ίδιο έτος: με άλλα λόγια, εάν οι εσφαλμένες δαπάνες εντοπιστούν και αποκλειστούν από τη δήλωση που διαβιβάζει συγκεκριμένο κράτος μέλος στην Επιτροπή ή/και οδηγήσουν σε ανακτήσεις πόρων από τους δικαιούχους κατά τη διάρκεια του έτους. Ωστόσο, οι προαναφερόμενες προϋποθέσεις πληρούνται μόνον ενίοτε.

Όσον αφορά τη γεωργία, οι περισσότερες δημοσιονομικές διορθώσεις δεν οδηγούν σε ανακτήσεις από τους δικαιούχους, ενώ όσον αφορά τις δαπάνες για την πολιτική συνοχής, οι περισσότερες διορθώσεις συνιστούν κατ' αποκοπήν δημοσιονομικές διορθώσεις οι οποίες δεν καταλήγουν σε λεπτομερή διόρθωση σε επίπεδο έργου.

Η τρέχουσα περίοδος δαπανών 2007-2013 παρέχει περιορισμένα κίνητρα στα κράτη μέλη για την υποβολή ορθών αιτήσεων δαπανών, δεδομένου ότι οι εσφαλμένες αιτήσεις μπορούν απλώς να αποσυρθούν και να αντικατασταθούν χωρίς απώλεια πόρων από τον προϋπολογισμό της ΕΕ.

11. Θα μπορούσε το ΕΕΣ να εγκρίνει τις δαπάνες της ΕΕ, εάν είχαν εκτελεστεί περισσότερες ελεγκτικές εργασίες;

Όχι. Το ΕΕΣ συγκέντρωσε επαρκή αποδεικτικά στοιχεία τα οποία του επέτρεψαν να αποκομίσει τη βεβαιότητα ότι το επίπεδο σφάλματος στις δαπάνες της ΕΕ είναι ουσιώδες. Περαιτέρω ελεγκτικές εργασίες δεν θα είχαν μεταβάλει αυτό το συμπέρασμα.

12. Τα σφάλματα που εντόπισε το ΕΕΣ απορρέουν από περιορισμούς της πρόσβασης του σε αρχεία των κρατών μελών ή στις εγκαταστάσεις τελικών δικαιούχων;

ECA PRESS

12, rue Alcide De Gasperi L - 1615 Luxembourg

Κινητό τηλέφωνο: (+352) 621 552 224 Τηλέφωνο γραφείου: (+352) 4398 45410

press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA

www.eca.europa.eu

Όχι. Βάσει της Συνθήκης, το ΕΕΣ διαθέτει διευρυμένα δικαιώματα πρόσβασης και τόσο τα κράτη μέλη όσο και οι τελικοί δικαιούχοι συνεργάστηκαν πρόθυμα στο πλαίσιο της ελεγκτικής διαδικασίας.

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΣ ΦΑΚΕΛΟΣ ΤΥΠΟΥ σχετικά με την ετήσια έκθεση για το 2012 σε 23 γλώσσες της ΕΕ
www.eca.europa.eu